

Överenskommelse gällande vaccination mellan Region Värmland och kommunerna

Giltighetstid 2025-10-10 – 2027-10-09

Värmlands kommuner | Region Värmland

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Syfte.....	2
Kommunikation	2
Kontaktpersoner.....	2
Region Värmland, ansvar	2
Överkänslighetsreaktion och anafylaxi vid vaccination	3
Kommunal hälso- och sjukvård, ansvar.....	3
Samverkan.....	4
Beställning och leverans av vaccin	4
Dokumentation	4
Avvikelse.....	5
Ekonomisk ersättning.....	5
Lagar och föreskrifter	5

Inledning

För att kunna hantera framtidens vaccinationsinsatser på ett patientsäkert sätt för våra gemensamma vårdtagare samt uppnå en hög vaccinationstäckning har regionen och kommunerna beslutat att reglera detta i en överenskommelse mellan parterna. Det är viktigt att vi i framtiden hanterar aktuella vaccinationer i samverkan och samförstånd.

Sedan 2013 regleras nationella vaccinationsprogram genom smittskyddslagen (2004:168). Nationella vaccinationsprogram delas in i allmänna vaccinationsprogram (för hela befolkningen) och särskilda vaccinationsprogram (för definierade riskgrupper). Regioner och kommuner är skyldiga att erbjuda befolkningen vaccinationer som ingår i nationella vaccinationsprogram. Vaccinationer som ges inom ramen för nationella program ska vara kostnadsfria för individen och registreras i det nationella vaccinationsregistret.

Regionerna ska erbjuda vaccinationer mot smittsamma sjukdomar i syfte att förhindra spridning av dessa sjukdomar i befolkningen. Kommunerna kan vara behjälpliga i detta arbete för de patientgrupper som ingår i det kommunala hälso- och sjukvårdsuppdraget.

Överenskommelsen berör inte vaccination av vårdnära personal eller skolhälsovårdens vaccinationer av barn enligt nationella vaccinationsprogram.

Syfte

Att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan huvudmännen. Utgångspunkten för överenskommelsen är att den ska vara användarvänlig och effektiv utan utrymme för oklarheter och med målet att uppnå en hög vaccinationstäckning för att minska risken för allvarlig sjukdom och död hos våra gemensamma patienter.

Kommunikation

Parterna ansvarar för att upprätta en kommunikationsplan för att göra överenskommelsen känd i den egna verksamheten.

Kontaktpersoner

Kommun: Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska kontaktas via respektive kommuns växel.

Region Värmland: Verksamhetschef infektionskliniken Birgitta Sahlström.
Telefon: 010-831 66 22.

Region Värmland ansvarar för att sammankalla gruppen inför revidering.

Region Värmland, ansvar

Regionen ansvarar för att

- upphandla de vaccin som rekommenderas av Folkhälsomyndigheten för att förebygga sjukdom
- erbjuda vaccination till länets befolkning.
- utarbeta underlag för hälsodeklaration och arbetssätt

- tillhandahålla medicinskt stöd till kommunerna i frågor vid vaccinationsinsatserna
- erbjuda kommunerna adekvat utbildning i området så att sjuksköterskor som har gått utbildningen kan ordinera läkemedel för vaccination till vuxna i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel (HSLF-FS 2018:23)
- utarbeta rutiner gällande anafylaxi och allergiska reaktioner så dessa finns tillgängliga för kommunerna
- ordinera vaccin om kommunen saknar sjuksköterska med ordinationsrätt.

Överkänslighetsreaktion och anafylaxi vid vaccination

Vid vaccination finns risk för överkänslighetsreaktion och det ska därför finnas hälso- och sjukvårdspersonal med kompetens att behandla överkänslighetsreaktioner samt tillgång till akututrustning och akutläkemedel (SOSFS 1999:26).

Läkemedelskommittén i Värmland fastställer årligen rekommenderade läkemedel för generella direktiv i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2017:37). De generella direktiven ska innehålla de ordinationer som behöver finnas i beredskap vid vaccination utanför sjukvårdsinrättning.

Region Värmland ansvarar för att ta fram rutin för hantering av anafylaxi och allergisk reaktion samt tillse att den stämmer överens med fastställt generellt direktiv enligt ovan. Värmlands kommuner ska inför vaccination delges rutinen.

Patienter med ökad risk för överkänslighetsreaktion ska endast vaccineras i samband med att en läkare som kan ordinera läkemedel för behandling av överkänslighetsreaktioner finns tillgänglig på plats, och att syrgas och utrustning för att ge konstgjord andning med andningsmask samt andningsblåsa finns att tillgå (SOSFS 2009:16). Dessa vaccinationer ombesörjs av regionen på vaccinationsmottagningarna i länet där dessa krav uppfylls.

Kommunal hälso- och sjukvård, ansvar

Det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret gäller för barn över 7 år samt vuxna personer i ordinärt boende som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården (2017:30).

Det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret är huvudsakligen avgränsat till att gälla i förhållande till vissa målgrupper som får insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) SoL och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Kommunerna ansvarar för vaccination till följande personer:

- Personer i särskilda boendeformer för äldre personer (inklusive korttidsplats).
- Personer som har bostad med särskilt stöd och service (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade 1993:387) som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården och som inte kan uppsöka en vaccinationsmottagning.
- Personer med fysiska och psykiska funktionshinder som har bostad med särskild service (SoL 2001:453) som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården och som inte kan uppsöka en vaccinationsmottagning.

- Personer i ordinärt boende som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvård och som inte kan uppsöka en vaccinationsmottagning.

Vidare ansvarar kommunerna för att:

- sjuksköterska inför varje vaccinationsinsats tar del av fastställt utbildningsmaterial, så att de kan ordinera läkemedel för vaccination till vuxna i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel (HSLF-FS 2018:23).
- sjuksköterskor som har behörighet att ordinera vaccin, ska hålla sig uppdaterade kring ämnet och följa de rutiner som finns publicerade på Region Värmlands vårdgivarwebb.
- kontakta läkare (medicinskt bakre stöd om det finns, i annat fall primärvårdsläkare) för bedömning om det är lämpligt att vaccinera där kontraindikationer framkommit i hälsodeklarationen.

Samverkan

Personer som bor i särskilt boende för äldre ska inte kallas till en vaccinationsmottagning. Samverkande dialog förs kring dessa personer inför varje vaccinationsinsats.

När regionen skickar ut kallelser med tid för vaccination till personer i ordinärt boende, ska det i kallelsen finnas information om att personer med hemsjukvård ska kontakta sin sjuksköterska för att efterhöra vad som gäller för dem. Om de kommer att få sitt vaccin i hemmet ombeds de avboka tiden.

Regionen kan erbjuda hjälp med vaccinationer i kommunal hälso- och sjukvård om utrymme finns. Vårdgivarna i region och kommun kan med fördel bistå varandra i enskilda fall, efter överenskommelse med enhetschef för aktuell vaccinationsmottagning.

Utsedda representanter från MAS-nätverket kallas till samverkansmöte med regionen för att diskutera rutiner och planering inför vaccinationsinsatser. Regionen ansvarar för att kalla till information och avstämningar med samtliga kommuner inför vaccinationsinsatser, samt vid behov.

Beställning och leverans av vaccin

Kommunerna beräknar behovet av vaccin inför vaccinationsinsats och beställer av regionen enligt överenskommelse.

Hämtning/leverans av vaccin sker enligt uppgjord rutin mellan kommuner och Region Värmland.

Beställning av förbrukningsmaterial så som sprutor och kanyler m.m. ska ske enligt Samverkansavtal mellan Region Värmland och Värmlands kommuner – förbrukningsartiklar/förbrukningshjälpmedel, om inte regionen meddelar annat.

Dokumentation

Oavsett huvudman ska ordination och vaccination dokumenteras i MittVaccin.

Dokumentation kan ske i varje huvudmans verksamhetssystem enligt lokal rutin.

Registreringen ska ske i samband med vaccination.

Inför varje vaccinering ska kontroll ske av att vaccin inte redan givits på annan vårdenheter.

Om åtkomst saknas till MittVaccin, ska vaccinering inte ske på grund av risk för avvikelse.

Avvikelser

Vid avvikelse ska omedelbara åtgärder vidtas.

Avvikelser som inträffar internt rapporteras i varje huvudmans system för avvikelserapportering. Avvikelser som sker mellan huvudmännen rapporteras på blankett: Avvikelserapportering – gäller för Region Värmland och kommunerna i Värmlands län.

Ekonomisk ersättning

Om statsbidrag för vaccination utgår till regionen, ska ekonomisk ersättning till kommunerna utgå. Vid personalvaccination där regionen vaccinerar kommunens medarbetare ska regionen ersättas.

Lagar och föreskrifter

Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om vaccination i enlighet med det särskilda vaccinationsprogrammet för personer som ingår i riskgrupper (HSLF-FS 2022:55)

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)

Smittskyddslag (2004:168)

Socialtjänstlagen (2001:453)

Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel (HSLF-FS 2018:43)

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om att förebygga och ha beredskap för att behandla vissa överkänslighetsreaktioner (SOSFS 1999:26)

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2017:37)

Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna (HSLF-FS 2020:81) om behörighet för sjuksköterskor att ordinera läkemedel för vaccination mot sjukdomen covid-19

Värmlands kommuner | Region Värmland

Dokumentet är utarbetat av: utsedd partsgemensam arbetsgrupp genom Nya Perspektiv;

Annika Nilsson, MAS Kils Kommun

Birgitta Sahlström, verksamhetschef Infektionskliniken, Region Värmland

Catarina Löfkvist, utvecklingsledare Samverkan, Region Värmland

Evelina Sundström, MAS Karlstads Kommun

Överenskommelsen är godkänd av beredningsgruppen, Nya perspektiv 2025-09-22